

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 444/2010-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátkou JUDr. M. J., Advokátska kancelária, N., vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 a podľa čl. 6 od. 1, 2 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o jeho trestných veciach vedených na prvostupňovom súde pod sp. zn. 1 T 1/2005 a sp. zn. 1 T 2/2005, ako aj rozhodnutiami v merite veci vydanými týmito súdmi a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2010 doručená sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaním zo 16. augusta 2010,

ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 a podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. b) c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v jeho trestných veciach vedených pod sp. zn. 1 T 1/2005 a pod sp. zn. 1 T 2/2005 a rozhodnutiami v merite veci vydanými týmto súdom v označených konaniach, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v odvolacích konaniach o týchto veciach vedených pod sp. zn. 1 To 12/2007 a sp. zn. 1 To 110/2005 a tiež v dovolacích konaniach vedených pod sp. zn. 1 Tdo V 14/2008, 1 Tdo V 7/2010 a pod sp. zn. 1 Tdo V 6/2006 a meritórnymi rozhodnutiami najvyššieho súdu vydanými v týchto odvolacích, resp. dovolacích konaniach.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, ako aj z obsahu súdnych spisov krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 a sp. zn. 1 T 2/2005, do ktorých v rámci predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd nahliadol, vyplýva:

A. sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu z 10. októbra 2005 sp. zn. 1 T 2/2005 „uznaný za vinného z pokračovacieho trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona...“, za čo mu bol uložený „podľa § 234 ods. 2 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006, trest odňatia slobody v trvaní 9 (deväť) rokov...“ Rozsudok krajského súdu „nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 8. februára 2006, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací, uznesením sp. zn. 1 To 110/2005, podľa § 256 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol...“. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu z 10. októbra 2005 sp. zn. 1 T 2/2005 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo V 6/2006 z 19. marca 2007 „podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku a § 373 ods. 1 a contrario“ odmietol. Toto uznesenie najvyššieho súdu bolo 20. septembra 2007 doručené sťažovateľovi.

B. a) Sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 zo 17. januára 2007 uznaný „za vinného... z pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), písm. j) Trestného zákona v znení zák. č. 253/2001 Z. z... a z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b) Trestného

zákona...“, za čo mu krajský súd uložil *„podľa § 219 ods. 2 za použitia § 29 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona a § 35 ods. 2 Trestného zákona, súhrnný trest odňatia slobody na doživotie...“* so zaradením do III. nápravno výchovnej skupiny. Zároveň zrušil výrok *„o treste rozsudku krajského súdu z 10. októbra 2005 sp. zn. 1 T 2/2005, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce...“* (týkajúce sa pokračovania trestného činu lúpeže, pozn.). Tento rozsudok krajského súdu *„nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 7. novembra 2007, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 To 12/2007, podľa § 256 Trestného poriadku, účinného do 1. januára 2006, odvolanie obvineného zamietol“*. Odpis uznesenia najvyššieho súdu bol sťažovateľovi a jeho obhajcovi doručený 10. januára 2008, resp. 9. januára 2008.

b) Dovolanie sťažovateľa z 11. novembra 2008 proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 zo 17. januára 2007 *„v spojitosti so zamietajúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave, sp. zn. 1 To 12/2007“* najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 z 2. marca 2009 *„podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku“* odmietol.

c) Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 z 2. marca 2009 napadol sťažovateľ sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. augusta 2008, ktorý nálezom č. k. IV. ÚS 305/09-93 z 21. januára 2010 rozhodol takto:

„1. Právo P. L. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 a jeho uznesením z 2. marca 2009 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 z 2. marca 2009 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje a to z dôvodov uvedených v odôvodnení nálezu.“

d) Po vrátení veci najvyšší súd ďalej konal a uznesením sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010 dovolanie sťažovateľa *„podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku“* odmietol. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 13. augusta 2010 (pozri bod 5).

3. Sťažovateľ v sťažnosti k ním tvrdenému porušeniu označených práv menovanými súdmi (bod 1) v podstatnom uviedol:

„... Môj návrh smeruje proti celému trestnému konaniu ako celku - t. j. proti odsudzujúcemu rozsudku ako takému. Práve preto som návrhom napadol rozhodnutia všetkých súdov s tým, že nechám už na posúdení ústavného súdu, ako sa s týmito faktami vysporiadala... K porušeniu mojich práv došlo tým, že som bol odsúdený za trestné činy, ktoré som nespáchal a ktoré mi neboli dokázané, či už zákonným alebo iným podobným spôsobom. Moje námietky porušenia práva sa preto vzťahujú najmä na hodnotenie dôkazov, svojvoľné hodnotenie dôkazov, nesprávne zistenie skutočného stavu veci a pod... A ani po vyčerpaní odvolania a dovolania sa neobnovili uvedené porušenia práv resp. stav pred porušením mojich práv. Dal som teda možnosť štátu, aby napravil porušenie práv...“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol takto:

„1) Základné práva a slobody P. L. v trestnom konaní vedenom proti nemu na KS-Nitra a Najvyššom súde SR, zaručované v čl. 6 ods. 1, 2, 3 písm. b) c) d) Dohovoru a v čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Dohovoru porušené boli.

2) Ústavný súd nariaďuje, aby Najvyšší súd SR nariadil prepustenie P. L. na slobodu.

(alternatívne)

Ústavný súd nariaďuje prepustenie P. L. na slobodu.

3) Ústavný súd zrušuje rozhodnutia súdov v trestnom konaní vedenom proti P. L. “

5. V podaní zo 16. augusta 2010 označenom ako „Návrh... v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“ sťažovateľ opätovne namieta porušenie ním označených práv menovanými všeobecnými súdmi „tentoraz... po doručení rozhodnutia...“, t. j. uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010, ktoré „... mi bolo doručené dňa 13. augusta 2010...“. Sťažovateľ uviedol, že „keďže ide o tú istú vec, nebudem znovu prepisovať celý obsah podania zo dňa 12. júla 2010, ale týmto naň len odkazujem“. Predloženie opätovného podania odôvodnil obavou, aby jeho pôvodné podanie (z 12. júla 2010) ústavný súd neodmietol, preto, „... lebo návrh bol podaný predčasne“.

V opakovanom podaní (návrhu) sťažovateľ v podstate totožne (rovnakým okruhom tvrdených skutočností) odôvodnil v pôvodnom návrhu už uvádzaný popis údajného (ním tvrdeného) protiústavného postupu vo veci konajúcich trestných súdov (pozri tiež bod 3), ktorý bližšie konkretizoval takto: *«Návrhom - touto ústavnou sťažnosťou sa domáham najmä toho, aby ústavný súd vyslovil, že:*

1) Moje odsúdenie - uznanie viny je porušením čl. 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru, keďže súdy rozhodli o mojej vine na podklade nezákonne získaných dôkazoch, že rekognície ktoré boli alebo, sú vykonané spôsobom, že opoznávajúca osoba ma už videla pre opoznávaním alebo opakovane (čo je jedno a to isté) nie sú/neboli vykonané spôsobom, ktorý v inkriminovanom čase ustanovoval zákon (trestný poriadok), čím došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivé súdne konanie, keďže som bol odsúdený práve na podklade takýchto nezákonných dôkazoch.

2) Moje odsúdenie na podklade prečítaných výpovedí svedkov z prípravného konania, ktorý pred súdom využili svoje právo nevypovedať, je porušením čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru, alebo že súdy nemôžu založiť odsúdenie na podklade prečítaných výpovedí svedkov z prípravného konania, lebo je to porušením čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

A keďže v mojom prípade došlo k odsúdeniu na podklade prečítaných výpovedí, tak došlo aj k porušeniu môjho práva na spravodlivé súdne konanie.

3) Moje odsúdenie tým, že došlo k porušeniu zásady „in dubio pro reo“, je porušením čl. 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru, alebo, že v prípade pochybností, musí byť uplatnená zásada „in dubio pro reo“, ktorá stanovuje, že v pochybnostiach musí konečné rozhodnutie vyznieť v prospech obvineného.

A keďže v mojom prípade súdy túto zásadu nerešpektovali resp. porušili a tým porušili aj moje právo na spravodlivé súdne konanie.

4) Čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru bol porušený, lebo som bol pozbavený slobody na podklade nezákonného súdneho rozhodnutia/odsudzujúceho rozsudku...»

Sťažovateľ opakovane zdôraznil, že *„... týmto návrhom napádam celé trestné konanie ako celok – t. j. porušenia mojich práv na spravodlivé súdne konanie ku ktorým*

došlo mojim odsúdením, svoj návrh smerujem proti všetkým súdom, ktoré vo veci rozhodovali...“.

6. Petit pôvodnej sťažnosti z 12. júla 2010 (pozri bod 4) sťažovateľ upravil takto:

„1) Základné práva a slobody P. L. zaručované v čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru a čl. 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b), c), d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozhodnutiami a postupom Krajského súdu Nitra a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v trestnom konaní vedenom proti nemu porušené boli.

*2) Ústavný súd nariaďuje prepustenie P. L. na slobodu
alternatívne*

ústavný súd nariaďuje Najvyššiemu súdu SR, prepustenie P. L. na slobodu.

3) Ústavný súd zrušuje rozhodnutia súdov v trestnom konaní vedenom proti P. L., ktoré sa týkali rozhodnutia o vine, a vec vracia na nové konanie.“

Sťažovateľ súčasne požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

7. Listom zo 6. septembra 2010 advokátka JUDr. M. J. oznámila, že na základe splnomocnenia z 27. augusta 2010 prevzala zastupovanie sťažovateľa *„v právnej veci ústavnej sťažnosti... vedenej na Ústavnom súde SR pod sp. zn. Rvp 6386/2010“.*

8. Ústavný súd v prílohe listu z 10. septembra 2010 zaslal právnej zástupkyňi sťažovateľa podanie sťažovateľa z 13. júla 2010 a 18. augusta 2010 s výzvou, aby tieto boli v stanovenej lehote upravené *„do formy kvalifikovaného návrhu na začatie konanie pred ústavným súdom“.*

9. Na žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľa z 26. septembra 2010 bola ústavným súdom (list z 30. septembra 2010) predĺžená už stanovená lehota na vypracovanie návrhu. Súčasne bolo právnej zástupkyňi zaslané na vedomie ďalšie podanie sťažovateľa (z 24. septembra 2010).

10. Právna zástupkyňa sťažovateľa 25. októbra 2010 predložila ústavnému súdu „Doplnenie návrhu k č. k. Rvp 6386/2010... proti porušovateľom... Najvyšší súd... Krajský súd... Štát – Slovenská republika zastúpený Ministerstvom spravodlivosti... pre porušenie základných práv a ľudských slobôd zaručených v čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru...“. V „Doplnení návrhu“ právna zástupkyňa sťažovateľa prevzala (už uvedenú) sťažovateľom produkovanú argumentáciu, ktorú rozšírila o citáciu príslušných ustanovení dohovoru a Trestného poriadku s poukazom na právne názory v „doplnení“ uvedených rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva.

V podstatnom uviedla: *«K porušeniu môjho práva na slobodu došlo tým, že pozbavený slobody som bol na podklade rozhodnutia súdu, ktoré nebolo zákonné, Nezáonné bolo rozhodnutie súdu najmä preto, lebo bolo založené na podklade prečítaných výpovedí z prípravného konania, nerešpektovania zásady „in dubio pro reo“ ale o. i. aj preto, lebo odsúdenie bolo založené na podklade dôkazov získaných „nezákonným spôsobom...»*

Sťažovateľ namietal porušenia práv, ktoré sú predmetom tejto ústavnej sťažnosti už v prípravnom konaní a aj pred súdom I. stupňa. Jeho námietky však neboli riadne riešené. Následne dal možnosť, aby štát napravil porušenia jeho práv, ku ktorým došlo odsúdením v konaní pred odvolacími súdmi a následne aj v konaní pred dovolacím súdom.

Avšak ani odvolací súd ani dovolací súd nenapravili porušenia práv, na ktoré sa sťažovateľ sťažuje - pričom dovolacie konanie vyčerpal navrhovateľ preto, lebo to požadoval Ústavný súd.

Z uvedeného je nesporné, že navrhovateľ si splnil svoju povinnosť keď dal štátu možnosť, aby napravil porušenia práv, na ktoré sa sťažuje. To, že štát túto možnosť nevyužil ani prostredníctvom odvolacieho a následne dovolacieho súdu, ide výlučne na vrub štátu...

Pre Sťažovateľa (navrhovateľa) sú prioritné tieto 4 veci:

- a) že bol odsúdený na podklade prečítaných výpovedí svedkov a spoluobvinených z prípravného konania*
- b) že nebola rešpektovaná a dodržaná zásada „in dubio pro reo“*
- c) že súdy založili odsúdenie na podklade dôkazov, ktoré neboli získané zákonným spôsobom*

d) že je pozbavený slobody na podklade odsudzujúceho rozsudku, ktorý je nezákonný.

Ostatné porušenia práv, ktoré navrhovateľ namietal a namieta sú napr. porušenie práva na účinnú právnu pomoc obhajcu, porušenie zásady kontradiktórnosti pri vykonávaní dôkazov, porušenie rovnosti zbraní v konaní, že neboli pred súdom prejednané všetky dôležité dôkazy v jeho prospech, porušenie práva na nestranný súd, že nemal umožnené vylúčiť svedkov, ale im iba klásť otázky, že súd nepredvolal všetkých svedkov v prospech navrhovateľa, nezákonnosť súdneho procesu, že zástupcovia štátu si fakticky „kúpili“ výpovede proti navrhovateľovi od jeho spoluobvinených, že bol odsúdený na svojvôli sudcov, a pod.

Inými slovami: porušenie práv zaručovaných v čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c), d) Dohovoru a čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru...»

11. Sťažovateľ (jeho právna zástupkyňa) v závere „Doplnenia...“ uviedol, že „Na základe doteraz uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky vyčerpal. Vo všetkých opravných prostriedkoch namietal tie isté porušenia práv, ktoré sú predmetom i tejto ústavnej sťažnosti a nápravy sa nedomohol. Podrobné dôvody sú rozvedené v jednotlivých opravných prostriedkoch a preto žiadam Ústavný súd SR, aby v predmetnej veci vydal tento NÁLEZ:

1. Základné práva P. L.,... na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) Dohovoru boli porušené.

2. Základné práva a slobody P. L. zaručené v čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru boli porušené.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje nasledovné rozsudky a uznesenia:

a) Krajského súdu v Nitre zo dňa 10. 10. 2005 zn. 1 T 2/05

b) Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. 01. 2007 zn. 1 T 1/05

c) Najvyššieho súdu SR zo dňa 08. 02. 2006 zn. 1 To 110/05

d) Najvyššieho súdu SR zo dňa 07. 11. 2007 zn. 1 To 12/07

e) Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 06. 2010 zn. 1 Tdov 7/10

4. Nariaďuje sa prepustenie P. L... na slobodu.

Priznávajú sa trovy právneho zastúpenia...“

12. Sťažovateľ doručil (27. októbra 2010 a 15. novembra 2010) ústavnému súdu ďalšie podania, označené ako „*Žiadosť a iné*“ a „*Na vedomie, upovedomenie, oznámenie...*“, resp. „*k č. k. Rvp 6386/2010*“, v ktorých neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli relevantné na posudzovanie dôvodnosti (opodstatnenosti) jeho sťažnosti a na ktoré by mal ústavný súd nad rámec už sťažovateľom uvedeného prihliadať pri svojom rozhodovaní.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

14. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol... Podľa ustanovenia § 49 zákona

o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: - zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

- a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený,
- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby,
- c) obhajovať sa osobne alebo pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak o to záujmy spravodlivosti požadujú,
- d) vypočuť alebo dať vypočuť svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe,
- e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

17. Z obsahu podaní sťažovateľa (sťažnosti z 12. júla 2010 a jej doplnení zo 16. augusta 2010 a 27. októbra 2010, ako aj „Doplnenia návrhu“ upravovaného jeho právnu zástupkyňou 20. októbra 2010) je zrejmé, že predmetom sťažnosti (námietok sťažovateľa) je porušenie označených práv a slobôd postupom menovaných súdov a ich meritórnymi rozhodnutiami v jeho trestných veciach vedených na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 1/2005 a pod sp. zn. 1 T 2/2005: *„Môj návrh smeruje proti celému trestnému konaniu ako celku - t. j. proti odsudzujúcemu rozsudku ako takému. Práve preto som návrhom napadol rozhodnutia všetkých súdov... týmto návrhom napadáam celé trestné konanie ako*

celok - t. j. porušenia mojich práv na spravodlivé súdne konanie ku ktorým došlo mojím odsúdením, svoj návrh smerujem proti všetkým súdom, ktoré vo veci rozhodovali...“ (pozri tiež body 3, 5 a 10), ako aj petit sťažnosti uvedený v bode 4, upravený v bode 6 a jeho záverečné znenie v bode 11).

II.A

K namietanému porušeniu označených práv a slobôd postupom menovaných súdov v trestnej veci sťažovateľa vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 2/2005, t. j. vo veci pokračovacieho trestného činu lúpeže

18. Z obsahu trestného spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 2/2005 ústavný súd zistil, že v predmetnej trestnej veci boli vydané vo vzťahu k predmetu sťažnosti meritórne rozhodnutia uvedené v bode 2. A, t. j.:

- rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 2/2005 z 10. októbra 2005,
- uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 110/2005 z 8. februára 2006,
- uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 6/2006 z 19. marca 2007.

Z predmetného trestného spisu ďalej vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 110/2005 z 8. februára 2006 bolo doručené sťažovateľovi a jeho obhajcovi 22. marca 2006 (podľa doručeník pripojených k č. l. 1591 trestného spisu). Uznesenie najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa sp. zn. 1 Tdo V 6/2006 z 19. marca 2007 bolo doručené Ústavu na výkon trestu odňatia slobody L. 20. apríla 2007 a sťažovateľovi 20. septembra 2007 (podľa doručeník pripojených k č. l. 1603 trestného spisu).

19. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

20. Sťažnosťou napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho a aj súdu dovolacieho boli doručené sťažovateľovi v termínoch uvedených v bode 18, pričom jeho sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 13. júla 2010, teda dávno po uplynutí uvedenej dvojmesačnej zákonom ustanovenej lehoty (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažovateľovu sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

21. Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 2/2005 z 10. októbra 2005, ústavný súd túto časť jeho sťažnosti odmietol tiež z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej posúdenie, lebo na základe sťažovateľom podaného odvolania preskúmanie predmetného rozsudku bolo v právomoci najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho (pozri bod 2. A).

II.B

K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv a slobôd postupom menovaných súdov v trestnej veci pokračovacieho trestného činu vraždy a trestného činu nedovoleného ozbrojovania vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 1/2005

22. Predmetom prieskumu ústavného súdu vzhľadom na predmet sťažnosti (bod 1 v spojení s bodom 5 a 10) sú rozhodnutia v merite veci uvedené v bode 2. B, teda:

- a) rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 zo 17. januára 2007,
- b) uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/2007 zo 7. novembra 2007,
- c) uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 z 2. marca 2009,
- d) uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010.

23. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde nie je v jeho právomoci preskúmanie napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu uvedených v bodoch 22 a) a 22 b), lebo na základe podaného odvolania preskúmanie rozsudku krajského súdu bolo

v právomoci najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho [pozri bod 2. B a)] a druhostupňové uznesenie najvyššieho súdu na základe sťažovateľom podaného dovolania bolo predmetom právneho posúdenia najvyšším súdom ako súdom dovolacím [pozri bod 2. B b)], ktorý rozhodol uznesením uvedeným v bode 22 c).

24. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal protiústavnosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 zo 17. januára 2007 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/2007 zo 7. novembra 2007, ako aj postup menovaných súdov predchádzajúci vydaniu týchto rozhodnutí, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

25. Ústavný súd ďalej konštatuje, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 14/2008 z 2. marca 2009 [bod 22 c)] bolo predmetom ústavnoprávnej kontroly ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 305/09, v ktorom ústavný súd rozhodol nálezom z 21. januára 2010 [pozri bod 2. B c)]. Z uvedeného dôvodu sťažovateľovu sťažnosť v tejto jej časti ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustný návrh.

26. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v bodoch 23 až 25 ústavný súd uzatvára, že z rozhodnutí vydaných menovanými súdmi v konaniach v trestnej veci sťažovateľa vedených na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 1/2005, ktorých protiústavnosť sťažovateľ namietal (bod 22), ostalo predmetom jeho prieskumu posúdenia uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/2007 zo 7. novembra 2007 „*podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku...*“ odmietol.

II.C

**K sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6
ods. 1, 2 a 3 písm. b) c) a d) dohovoru uznesením najvyššieho súdu
sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010**

27. Ústavný súd poznamenáva, že dovolacie konanie vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 (teda pod novou spisovou značkou pridelenou konaniu o dovolaní sťažovateľa z 11. novembra 2008) bolo iniciované na základe nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 305/09-93 z 21. januára 2010 [pozri bod 2. B c)].

28. Nahliadnutím do súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 ústavný súd zistil, že po doručení predmetného nálezu najvyššieho súdu (8. februára 2010) pokynom predsedu senátu 1 Tdo – V zo 17. marca 2010 (č. 1. 4777) bolo uložené predložiť vec „ods. L... elektronickej podateľni na zapísanie nového čísla pre senát 1 Tdo - V“.

Opatrením predsedu senátu (č. 1. 4778) bol určený termín neverejného zasadnutia na rozhodnutie o dovolaní na 16. jún 2010.

Na č. 1. 4779 je sťažovateľova žiadosť z 10. februára 2010 o oznámenie čísla konania „pod ktorým bude Najvyšší súd SR sa prejednávať nanovo moje dovolanie“.

Na č. 1. 4780 až č. 1. 4795 je sťažovateľovo podanie z 20. februára 2010 označené ako „Dovolanie (-doplnenie na podklade nálezu Ústavného súdu SR)“, v ktorom navrhol, aby „Dovolací súd rozhodol o mojom dovolaní takto: Podľa § 386 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), b), c), e), g), i) a j) Tr. por. sa zisťuje že bol porušený zákon v neprospech obvineného/odsúdeného v ust. § 2 ods. 1, 2, 4, 7, 9, 10, 12, 18 a 19 Tr. por.“

Ďalej, že boli porušené práva odsúdeného P. L. zaručované v čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru, čl. 6 ods. 1 a ods. 2 dohovoru a čl. 6 ods. 3 písm. b, c), d) Dohovoru ako aj jeho práva zaručované v čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2, čl. 47 ods. 2, 3 a čl. 50 ods. 2, 3, 6 Ústavy SR.

Dovolací súd týmto zrušuje podľa ust. § 386 ods. 2 Tr. por. Rozhodnutie odvolacieho súdu... zo dňa 7. novembra 2007 sp. zn. 1 To 12/2007 a zo dňa 8. februára 2006 sp. zn. 1 To 110/2005.

Súčasťne zrušuje aj Rozsudky krajského súdu Nitra zo dňa 17. januára 2007 sp. zn. I T 1/2005 a zo dňa 10. októbra 2005 sp. zn. I T 2/2005.

Podľa § 388 ods. 2 Tr. por. prikazuje dovolací súd na nové prerokovanie a rozhodnutie obžaloby na P. L., v inom zložení senátu krajského súdu v Nitre.“

29. Porovnaním tohto dovolacieho petitu a petitu ústavnej sťažnosti (body 4, 6 a 11) ústavný súd poukazuje na zásadnú totožnosť sťažovateľových návrhov na rozhodnutie v dovolacom konaní a v konaní pred ústavným súdom.

30. Na č. I. 4796 je sťažovateľova sťažnosť zo 6. marca 2010 na prietahy v konaní adresovaná predsedovi najvyššieho súdu a na č. I. 4798 je „opakovaná sťažnosť na prietahy v konaní“ z 18. apríla 2010.

Na č. I. 4799 je odpoveď najvyššieho súdu z 20. mája 2010 na „opakovanú sťažnosť...“, ktorou sťažovateľovi oznamuje, že „pre práceneschopnosť a hospitalizáciu predsedu senátu doposiaľ nebol v trestnej veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. I Tdo V 7/2010 vytýčený termín pojednávania“.

Na č. I. 4800 je „zápisnica o neverejnom zasadnutí“ konanom 16. júla 2010, v ktorej je uvedené: «Predmetom konania je: prerokovať dovolanie obvineného P. L. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. novembra 2007, sp. zn. I To 12/2007.

Bolo prečítané: Nález Ústavného súdu SR z 21. januára 2010, IV. ÚS 305/09-93, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozsudky Krajského súdu v Nitre, sp. zn. I T 1/2005 zo 17. januára 2007 a sp. zn. I T 2/2005, z 10. októbra 2005, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. februára 2006, sp. zn. I To 110/2005, ďalej uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2007, sp. zn. I Tdo V-6/2006.

Dovolanie obvineného podané obhajcom 11. novembra 2008, „doplnenie/upresnenie dovolania a iné“ obvineného z 18. novembra 2008, „úprava dovolania a iné“ zo 17. januára 2009 a sťažnosť obvineného z 18. januára 2009.

Ďalej bol prečítaný podstatný obsah spisu vo vzťahu k námietkam obvineného uvedených v doručených písomnostiach.

Predseda senátu prečítal aj vyjadrenie krajského prokurátora k dovolaniu obvineného.

Po porade senátu predseda senátu vyhlásil uznesenie podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného P. L. odmieta.»

Na č. 1. 4801 až č. 1. 4812 je písomné vyhotovenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 T do V 7/2010 zo 16. júna 2010, ktorým „*podľa § 382 písm. c) Tr. por sa dovolanie obvineného P. L. odmieta.*“ Toto uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 13. augusta 2010 (bod 5).

31. Ústavný súd konštatuje, že opätovné konanie o dovolaní (po doručení nálezu ústavného súdu najvyššiemu súdu) trvalo od 8. februára 2010 do 16. júna 2010.

32. V dovolaní z 11. novembra 2008 (č. 1. 4661 – 2) doplnenom podaniami z 18. novembra 2008 (č. 1. 4664 – 4674), zo 17. januára 2009 a z 18. januára 2009 (č. 1. 4718, č. 1. 4720 – 22) sťažovateľ uviedol (postupne) ako dovolacie dôvody, dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a), b), c), e), g), i) a j) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorými namietal porušenie zákona vec rozhodujúcimi súdmi v jeho neprospech.

Toto porušenie podľa tvrdenia sťažovateľa vecne spočívalo:

- v neexistencii právne relevantných dôkazov preukazujúcich jeho vinu,
- v tom, že zavinenie bolo opreté o výpovede nevierohodných svedkov,
- v spôsobe vykonávania opoznávaní,
- v upretí jeho práva na obhajobu,
- v rozhodovaní na základe prečítaných dôkazov, v nezákonných rekogníciách, nezákonnej domovej prehliadke,
- v porušení zásady rovnosti strán práva na nestranný súd a osobnostných práv a pod.

33. *Zhrnutím sťažovateľom uvádzaných vecných dôvodov dovolania možno konštatovať, že sťažovateľ v zásade namietal správnosť skutkových zistení vrátane*

hodnotenia vykonaných dôkazov, nezákonnosť vykonania niektorých dôkazov a nedostatočnú realizáciu jeho práva na obhajobu.

34. Komparáciou (vzájomným porovnaním) sťažovateľom uvádzaných skutočností majúcich preukázať odôvodnenosť ním podaného dovolania s dôvodmi majúcimi potvrdiť porušenie ním označených práv, ktoré sú uvedené v jeho ústavnej sťažnosti (body 3, 5 a 10), ústavný súd konštatuje zásadnú totožnosť argumentácie sťažovateľa v jeho dovolaní a v ním podanej ústavnej sťažnosti.

35. Pri posudzovaní namietanej neústavnosti posledného zo sťažovateľom uvádzaných meritorných rozhodnutí všeobecných súdov v tejto jeho trestnej veci, t. j. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010 (pozri tiež bod 26), ústavný súd opätovne poznamenáva, že podľa tvrdenia sťažovateľa (body 3 a 5) jeho sťažnosť „smeruje proti celému trestnému konaniu ako celku - t. j. proti odsudzujúcemu rozsudku ako takému... napádam celé trestné konanie ako celok - t. j. porušenie mojich práv na spravodlivé súdne konanie ku ktorým došlo mojím odsúdením... K porušeniu mojich práv došlo tým, že som bol odsúdený za trestné činy, ktoré som nespáchal a ktoré mi neboli dokázané... Moje námietky... sa preto vzťahujú na nesprávne zistenie skutočného stavu veci a pod...“.

36. Vychádzajúc z uvedeného, no najmä zo vzájomnej obsahovej viazanosti a podmienenosti práva na slobodu [čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru – „nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem... prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: ... zákonným uväznením po odsúdení príslušným súdom...“] a práva na spravodlivé súdne konanie upraveného v ustanoveniach čl. 6 dohovoru (najmä odsek 1 – „každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o... oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...“), považuje ústavný súd za dôvodné najprv podrobiť ústavnoprávnemu posúdeniu sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska jeho vplyvu (dopadu) na namietané porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

37. Pokiaľ ide o napadnutý postup a rozhodnutie najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 7/2010, možno zo sťažnosti vyvodit', že sťažovateľ vidí porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spôsobe, akým sa najvyšší súd vysporiadal s v predmetnej veci vykonanými dôkazmi v rámci ich hodnotenia a následného vyvodenia zodpovedajúcich skutkových a právnych záverov v jeho meritórnom konečnom rozhodnutí.

38. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

39. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným uznesením najvyššieho súdu, ktorým „podľa § 382 písm. c) Tr. por.“ dovolanie sťažovateľa odmietol, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o sťažovateľovom dovolaní sp. zn. 1 Tdo V 7/2010 zo 16. júna 2010 sú zlučiteľné s označeným článkom dohovoru.

40. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že tento svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo vyplýva aj z nasledujúcich častí odôvodnenia napadnutého uznesenia:

«Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 17. januára 2007..., bol obvinený P. L. uznaný za vinného v bodoch 1, 2, 3 z pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písmeno a), písm. b), písm. j) Trestného zákona... a z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorých sa dopustil tak, že...

Za tieto trestné činy uložil krajský súd obvinenému P. L. podľa § 219 ods. 2 za použitia § 29 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. zák. a § 35 ods. 2 Tr. zák., súhrnný trest odňatia slobody na doživotie. Na výkon tohto trestu ho podľa § 39a ods. 2 písm. c) Tr. zák. zaradil do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny.

Zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. októbra 2005..., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, zrušením stratili podklad.

Rozsudok Krajského súdu v Nitre... nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 7. novembra 2007, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 1 To 12/2007... odvolanie obvineného zamietol.

Odpis uznesenia najvyššieho súdu bol obvinenému a jeho obhajcovi doručený 10. januára 2008, resp. 9. januára 2008.

Dňa 19. decembra 2008 Krajský súd v Nitre predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podal obvinený P. L. prostredníctvom obhajcu... na menovanom krajskom súde 11. novembra 2008, a to proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 7. novembra 2007... (a tým zároveň aj proti konaniu, ktoré mu predchádzalo, teda aj proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. januára 2007, sp. zn. 1 T 1/05). Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutiami oboch menovaných súdov bol porušený zákon v neprospech obvineného, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Tr. por., ktoré spočívajú v tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj v tom, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Z obsahu dovolania súčasne vyplýva, že obhajca obvineného namietol - hoci bez výslovného označenia

zákonného ustanovenia - aj porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V tejto súvislosti argumentoval nasledovne:

„Od počiatku popieram spáchanie skutkov tým, že podľa môjho názoru neexistuje nijaký právne relevantný dôkaz, ktorý by ma usvedčoval zo spáchania skutkov, pre ktoré som bol odsúdený. Súd prvého stupňa moje zavinenie oprel o výpovede nevierohodných svedkov, mám na mysli J. B. a takisto L. A., ktorí podľa môjho názoru v úmysle polepšiť si svoje procesnoprávne postavenie ako obvinených ma začali v prípravnom konaní usvedčovať zo spáchania jednotlivých skutkov. Okrem týchto výpovedí, ktorých vierohodnosť ja dôrazne odmietam, si súd prvého stupňa osvojil za právne relevantný dôkaz, ktorým je opoznávanie mňa ako podozrivého a neskôr ako obvineného. Vytýkam, či už orgánom činným v prípravnom konaní a následne aj súdu spôsob vykonávania opoznávania. Zastávam názor, že opakované opoznávanie resp. výsledky opakovaných opoznávaní sú nedôveryhodné a dôrazne tvrdím, že takýto dôkaz nie je nad všetky pochybnosti a samozrejme následne takýto dôkaz nie je získaný zákonným spôsobom. Súdu vytýkam spôsob opoznávania mojej osoby na hlavnom pojednávaní v tom smere, že v čase súdneho konania som bol publikovaný, resp. moja podobizeň bola publikovaná v rôznych časopisoch, novinách a pod.

Vytýkam súdu tiež skutočnosti, že mi bolo upreté právo na obhajobu v predmetnej trestnej veci, a to v smere oboznámenia sa s jednotlivými dôkazmi v spisovom materiáli, ktoré skutočnosti mi boli upreté a odmietnuté.

V ostatných veciach poukazujem na moje podrobné vyjadrovania sa, a to či už v konaní prípravnom a takisto v konaní súdnom, v ktorom smere sa obraciam na dovolací súd so zdvorilou žiadosťou o citlivé a objektívne posúdenie mojich jednotlivých návrhov."

Z týchto dôvodov obvinený v dovolaní navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací podľa § 386 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Tr. por. vyslovil, že bol porušený zákon v neprospech odsúdeného v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., ďalej aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 T 1/05, a podľa § 388 ods. 2 Tr. por. prikázal vec na nové prerokovanie a rozhodnutie v inom zložení senátu Krajskému súdu v Nitre.

Dňa 5. decembra 2008 obhajca obvineného predložil krajskému súdu podanie z 18. novembra 2008 spísané samotným obvineným, označené ako „Doplnenie/upresnenie dovolania, a iné“, s uvedením čísiel konaní: 1 T 1/05, 1 T 2/05, vrátane sprievodného listu zo 4. decembra 2008, v ktorom obhajca obvineného uviedol: „Na základe výslovnej žiadosti môjho mandanta po nahliadnutí Vám v prílohe zasielam podrobné odôvodnenie dôvodov dovolania ním samotným a prosím, aby boli pripojené k trestnému spisu.“ Predmetné podanie bolo najvyššiemu súdu predložené 19. decembra 2008.

Obvinený v podaní výslovne poukázal na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. e), písm. g) a písm. i) Tr. por. a teda oproti podaniu z 11. novembra 2008 rozšíril dôvody dovolania o písm. a) a písm. e) citovaného ustanovenia. Namietol, že v konaní boli porušené základné zásady trestného konania, najmä zásada in dubio pro reo, rozhodovanie na základe prečítaných dôkazov, nezákonná domová prehliadka, nezákonné poučenia, nezákonné rekognície atď. Z ustanovení Trestného poriadku poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 7, ods. 9, ods. 12, ods. 14 a ods. 19, ktoré mali byť postupom súdov porušené.

Pokiaľ ide o obvineným namietaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, z doplnenia dôvodov dovolania z 18. novembra 2008 vyplýva, že obvineným doplnené dôvody dovolania sú koncipované omnoho širšie než dôvody uvedené obhajcom v dovolaní z 11. novembra 2008, ktorý namietal len odopretie možnosti obvinenému oboznámiť sa s jednotlivými dôkazmi v spisovom materiáli. Obvinený konkrétne namieta zásadné porušenie práva na obhajobu zakotvené v ust. § 2 ods. 9 Tr. por., a to nasledujúcimi skutočnosťami (bod VIII podania z 18. novembra 2008 - č. 1. 4669 - 4670 spisu):

- 1) nezabezpečenie obhajoby, keďže ustanovený obhajca si riadne neplnil svoju úlohu,*
- 2) trestný spis bol obvinenému prvýkrát ukázaný až po roku konania, aj to na krátky čas (2 hodiny) a potom až na konci vyšetrovania,*
- 3) niektoré úkony v prípravnom konaní boli vykonané bez prítomnosti obhajcu,*
 - 1) oneskorené ustanovenie obhajcu,*
 - 4) nezabezpečenie dôkazov v prospech obvineného,*
 - 5) vo veci nebolo vykonané riadne a účinné vyšetrenie.*

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., t. j. že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, obvinený konkretizoval, ktoré dôkazy neboli podľa jeho názoru vykonané zo strany súdu zákonným spôsobom a zároveň uviedol dôvody, pre ktoré považuje tieto dôkazy za nezákonné -nezákonne vykonané opakované opoznávanie osôb a vecí, prečítané výpovede spoluobvinených L. A. a J. B. a svedkýň O. B., A. B. a A. S. z prípravného konania, ktorých nemal možnosť osobne vypočuť, nezákonne získaný dôkaz - zbraň, keď vyšetrovatelia I. septembra 2001 bez písomného príkazu súdu vykonali domovú prehliadku u svedkyne P. (str. 3-8, str. 18 podania z 18. novembra 2008 - č. l. 4666 - 4668, 4672 spisu).

Obvinený v ďalšej časti svojho dovolania namietol nezákonnosť procesu (bod VII podania z 18. novembra 2008 - č. l. 4668 spisu), v rámci neho nerešpektovanie vnútroštátnej judikatúry, konkrétne rozhodnutí R I/1966, R 40/1969, R 38/1968, R 37/1970, R 46/1963, R 56/1994, R 38/1968, R 8/1965, R 54/1990 a R II/1964, vychádzajúcich zo zásady prezumpcie neviny zakotvenej v § 2 ods. 4 Tr. por. ako jednej z inštitucionálnych záruk spravodlivosti, z ktorej vyplýva základné pravidlo dokazovania „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného).

V bode IX svojho podania z 18. novembra 2008 (č. l. 4670 spisu) obvinený namietol porušenie zásady zakotvenej v § 2 ods. 14 Tr. por. spočívajúcej v rovnosti strán v konaní, ktoré vidí v tom, že:

- 1) v konaní bol zastúpený neúčinnou obhajobou,*
- 2) oproti spoluobvineným bol v nevýhodnejšom postavení a to z dôvodu, že títo boli vo väzbe ubytovaní vedľa seba, rovnako na vychádzkach mohli chodiť vedľa seba, v dôsledku čoho sa mohli dohodnúť, ako budú vypovedať,*
- 3) na rozdiel od obvineného, súd predvolal a vypočul všetkých svedkov navrhnutých obžalobou, rovnako boli vykonané všetky ňou navrhnuté dôkazy.*

V ďalšom obvinený poukázal na porušenie práva na nestranný súd podľa § 2 ods. 7 Tr. por. (bod X podania z 18. novembra 2008 - č. l. 4671 spisu). V tejto súvislosti uviedol, že súd účelovo manipuloval s výpovedami obvinených, aj svedkov. Do zápisnice protokoloval iné tvrdenia, než o akých v skutočnosti vypovedali vypočúvané osoby, nezabezpečil dôkazy v prospech obvineného a tie, ktoré vykonal, zásadne vyhodnocoval v jeho neprospech.

Obvinený ďalej uviedol, že pri vykonávaní jednotlivých úkonov nebol poučený v súlade so zákonom a zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nevyplýva, či mu súd umožnil jeho práva realizovať, napr. odmietnuť zúčastniť sa vykonávaného úkonu. Rovnako vytýkal súdu, že sudcovia kládli kapciózne a sugestívne otázky.

Súčasne obvinený namietol porušenie osobnostných práv podľa § 2 ods. 2 Tr. por. (bod XII podania z 18. novembra 2008 - č. l. 4671 spisu), ako aj porušenie práva na podanie odvolania (bod XIII podania z 18. novembra 2008 - č. l. 4672 spisu), odôvodňujúc to tým, že nemal zabezpečenú účinnú právnu pomoc a ďalej tým, že spôsob, akým bolo súdne konanie vykonané, neposkytoval žiadne záruky proti zneužitiu práv zo strany súdu.

V podaní z 18. novembra 2009 obvinený ako v jedinom svojom podaní napáda rozsudok Krajského súdu v Nitre z 10. októbra 2005, sp. zn. 1 T 2/2005, ktorým bol odsúdený pre pokračovací trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v bodoch 1/, 2/ citovaného rozsudku samostatne podľa § 9 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a v bode 3/ rozsudku v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Podstata jeho námietok spočíva v tvrdení o odsúdení na podklade dôkazov, ktoré boli získané nezákonným spôsobom. Tvrdí, že odsúdenie bolo založené výlučne na výsledkoch opakovaných opoznávaní jeho osoby, ktoré aj súdy označili za nezákonné.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k podanému dovolaniu písomne vyjadril krajský prokurátor...

Po predložení spisu najvyššiemu súdu boli 21. januára 2009 doručené Krajskému súdu v Nitre ďalšie dve podania zo 17. januára 2009 (označené ako „Úprava dovolania a iné“) a 18. januára 2009 (označené ako „Sťažnosť“) spísané samotným obvineným. Najvyššiemu súdu boli predložené 26. februára 2009 prostredníctvom krajského súdu v prílohe jeho prípisu z 24. februára 2009, sp. zn. Spr. 3310/09. Obvinený v týchto podaniach bližšie rozvádza dôvody uvedené v podaní z 18. novembra 2008 a súčasne uvádza, že najvyšší súd ako súd dovolací porušuje jeho právo na prípravu obhajoby, pretože mu v súvislosti s podaným dovolaním neumožnil nahliadnuť do spisu. V podaní zo 17. januára 2009 poukázal na to, že ustanovený obhajca JUDr. M. R. nenamietal všetky dôvody dovolania tak, ako si to sám želal, preto tieto doplnil podaním z 18. novembra 2008. Zároveň upresnil, že ide o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c),

písm. e), písm. g) písm. i) a písm. j) s tým, že porušenie Tr. por. vidí v ust. § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 7, ods. 9, ods. 10, ods. 12, ods. 18 a ods. 19 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Pred samotným vyhodnotením dovolacích dôvodov uplatnených obvineným v jednotlivých jeho podaniach považuje najvyšší súd za významné zdôrazniť aj v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09-93, kvalitatívnu a kvantitatívnu stránku týchto podaní.

V dovolaní obvineného z 11. novembra 2008, ktoré síce napísal aj podal obhajca obvineného, namietal správnosť skutkových zistení nižších súdov (vrátane hodnotenia vykonaných dôkazov súdmi), čo je v dovolacom konaní vylúčené (§ 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou Tr. por.). Okrem toho obhajca namietal nezákonné vykonanie niektorých dôkazov podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., avšak bez akejkoľvek vecnej argumentácie (resp. bez konkrétneho označenia týchto dôkazov, ako aj okolností, v ktorých mala nezákonnosť ich vykonania spočívať). Tak tomu bolo aj v prípade síce nepomenovaného, ale bezpochýb uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. spočívajúceho v porušení práva na obhajobu. Za tejto situácie si najvyšší súd mohol utvoriť komplexný obraz o skutočnom obsahu a rozsahu dovolacích dôvodov iba z dopĺňujúceho podania obvineného z 18. novembra 2008 (spísané obvineným, ale predložené krajskému súdu prostredníctvom jeho obhajcu), ako aj ďalších podaní zo 17. a 18. januára 2009 (rovnako spísané samotným obvineným, avšak priamo ním aj predložené najvyššiemu súdu prostredníctvom krajského súdu). Z týchto dôvodov bolo jednoznačne potrebné pri vyhodnocovaní jednotlivých dovolacích dôvodov zaoberať sa a vysporiadať aj s obsahom podania z 18. novembra 2008 s prihliadnutím na obsah podaní zo 17. a 18. januára 2009.

Prevažná časť dovolania obvineného z 18. novembra 2008 sa týka jeho námietok vo vzťahu ku skutkovým zisteniam súdov oboch stupňov, k hodnoteniu vykonaných dôkazov

z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, ako aj realizácie práva na obhajobu, čo všetko malo mať za následok pochybnosti o jeho vine vo vzťahu k pokračovaciemu trestnému činu vraždy. Prostredníctvom vytykánych väd obvinený uplatňoval vlastnú verziu skutkového deja, ktorá skutočnosť však nezakladá žiadny z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení tak, ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. l) Tr. por., resp. aj ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Preto sú dôvody dovolania - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - podstatne užšie.

Dovolanie neslúži na revíziu a nápravu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa základných zásad trestného konania, najmä zásady ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného,

nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. iba s poukazom na údajne nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať ani meniť“. Zo zákonnej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších súdov. V rámci rozhodovania o dovolaní z uvedeného dôvodu vychádza dovolací súd zásadne zo skutkových zistení vykonaných súdmi v predchádzajúcom konaní a hodnotí, či tieto skutkové zistenia (vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku) boli z hľadiska hmotného práva správne právne posúdené. Na základe tohto dovolacieho dôvodu nie je teda možné namietat' nesprávnosť zisteného trestného skutku, ani nesprávnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. neúplnosť vykonaného dokazovania a pod. V tomto smere totiž nejde o aplikáciu hmotného práva, ale procesných predpisov, najmä ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 o postupe orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu a pri hodnotení dôkazov (zakotvujúce zásady legality a oficiality).

Vo vzťahu k právnemu posúdeniu konania obvineného treba na tomto mieste poukázať na správne odôvodnenie uvedené v uznesení najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho zo 7. novembra 2007, sp. zn. 1 To 12/207, a to pokiaľ ide o chybu prvostupňového súdu. Tento posudzoval všetky tri skutky trestného činu vraždy ako jeden pokračovací trestný čin, hoci skutok pod bodom 3/ nemá žiadnu subjektívnu ani objektívnu súvislosť s vraždami v bodoch 1/ a 2/, a preto mal byť právne hodnotený ako samostatný trestný čin vraždy. Pre absenciu odvolania prokurátora však nebolo možné toto pochybenie napraviť, pretože v prípade rozdelenia skutkov do samostatných trestných činov (skutky pod bodmi 1/ a 2/ ako pokračovací trestný čin vraždy a skutok pod bodom 3/ ako samostatný trestný čin vraždy) by išlo o rozhodnutie v neprospech obvineného, čo sa týka počtu spáchaných trestných činov a tým aj zvýšený stupeň nebezpečnosti spáchanej trestnej činnosti. Táto úvaha sa týka aj možného právneho hodnotenia konania obvineného ako organizátora trestných činov lúpeže v zmysle § 10 ods. 1 písm. a), § 34 písm. g) Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Z obsahu dovolania obvineného z 11. novembra 2008 podaného prostredníctvom obhajcu vyplýva, že ako osobitný dovolací dôvod uplatňuje okolnosť, že mu bolo upreté právo na obhajobu, a to čo sa týka oboznámenia sa s jednotlivými dôkazmi v spisovom materiáli, hoci tento dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. výslovne nepomenováva.

Uvedený dovolací dôvod následne rozviedol v podaní z 18. novembra 2008 spísaným ním samotným, kedy v rámci tvrdeného zásadného porušenia práva na obhajobu poukázal na nezabezpečenie obhajoby, keďže ustanovený obhajca si riadne neplnil svoju úlohu. Rovnako namietol, že trestný spis mu bol prvýkrát ukázaný až po roku konania, aj to na krátky čas (2 hodiny) a potom až na konci vyšetrovania, ďalej to, že niektoré úkony v prípravnom konaní boli vykonané bez prítomnosti obhajcu, tento mu bol ustanovený oneskorene a neboli zabezpečené dôkazy v prospech obvineného. V neposlednom rade obvinený porušenie práva na obhajobu vidí v nevykonaní riadneho a účinného vyšetrovania vo veci.

Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcim „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por., je zakotvená v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Právo na obhajobu zahŕňa viacero komponentov, primárne právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 ods. 1 Tr. por.), ako aj právo na povinnú (za účinnosti zákona č. 141/1961 Zb. - nutnú) obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Zabezpečenie práv obhajoby je konkretizované v jednotlivých ustanoveniach Trestného poriadku.

Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“. Dovolací dôvod v tomto zmysle je naplnený vtedy, ak obvinený nemal obhajcu, hoci ho podľa zákona mať mal. Ide teda o porušenie ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe. Táto situácia je dôvodom dovolania bez ohľadu na skutočnosť, z akého dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 alebo § 38 Tr. por. musel mať obvinený v konaní svojho obhajcu.

Na druhej strane, pod dovolací dôvod podľa citovaného ustanovenia nemožno subsumovať spôsob výkonu obhajoby obvineného ustanoveným obhajcom spočívajúci napr. v tom, že obhajca sa nechal zastúpiť advokátskym koncipientom, aj keď s tým obvinený nesúhlasil a v prípadoch, v ktorých to Trestný poriadok nepripúšťa. Rovnako prípadne nekvalitne poskytnutá právna pomoc zvoleného, resp. ustanoveného obhajcu nemôže zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Obhajca je povinný obvinenému poskytnúť odbornú právnu pomoc pri prejednávam jeho trestnej veci, avšak táto skutočnosť nezavaruje obvineného možnosti byť aktívny v konaní pri realizácii jeho práv a povinností určených zákonom. Vyplývajúc z uvedeného, pri posudzovaní, či v tom - ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Najvyšší súd aj v tejto súvislosti preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že námietku obvineného, že v konaní bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, nie je možné akceptovať.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že opatrením Okresného súdu Nitra z 2. septembra 2001, sp. zn. 3 Tpr 520/01 bol obvinenému P. L. ustanovený podľa § 39 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obhajca JUDr. M. M., so sídlom: AK N., a to z titulu povinnej (v tom čase nutnej) obhajoby. Vzápätí uznesením Okresného súdu Nitra z 3. septembra 2001, sp. zn. 3 Tpr 58/01, bol obvinený podľa § 68 ods. 1 Tr. por. vzatý do väzby z dôvodov § 67 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 s tým, že väzba začala dňom 1. septembra 2001 o 00.15 hod. a vykonávala sa v Ústave na výkon väzby v N. Menovaný obhajca obhajoval obvineného do 14. novembra 2006, kedy bol opatrením

Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 T 1/2005, oslobodený spod povinnosti obhajovať obžalovaného a súčasne podľa § 38 ods. 1 Tr. por. bol P. L. ustanovený obhajca Mgr. P. K., so sídlom: AK N. Opatrením Krajského súdu v Nitre z 5. júna 2008, sp. zn. 1 T 1/05, bol obvinenému ustanovený obhajca za účelom podania dovolania, a to JUDr. M. R., so sídlom: AK N.

Z obsahu relevantných zväzkov spisového materiálu vyplýva, že obvinený v priebehu celého konania využíval možnosť aktívnej osobnej obhajoby i obhajoby prostredníctvom ustanovených obhajcov. V každom štádiu trestného konania príslušný obhajca poskytoval obvinenému obhajobu zodpovedajúcu povahe prejednávanej trestnej veci a tak, ako to má na mysli Trestný poriadok. Naopak, práve obvinený v priebehu konania vytváral situácie sťažujúce výkon obhajoby. Pokiaľ ide o námietku obvineného týkajúcu sa preštudovania trestného spisu, treba konštatovať, že táto nezodpovedá skutočnému stavu veci.

Podľa § 166 ods. 1, ods. 2 Tr. por. účinného do 30. novembra 2005 (v čase oboznámenia obvineného s obsahom vyšetrovacieho spisu - teraz § 208 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), ak vyšetrovateľ alebo policajný orgán uzná vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie obžaloby, umožní obvinenému a obhajcovi, poškodenému alebo jeho splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, tohto práva sa môže poškodený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený. Na možnosť preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania upozorní vyšetrovateľ alebo policajný orgán obvineného a jeho obhajcu najmenej tri dni vopred. Uvedenú lehotu možno so súhlasom obvineného a obhajcu skrátiť. Ak vyšetrovateľ alebo policajný orgán nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho. O týchto úkonoch urobí vyšetrovateľ alebo policajný orgán záznam v spise a o odmietnutí návrhu na doplnenie vyšetrovania vyrozumie obvineného alebo obhajcu a poškodeného. Ak obvinený, obhajca alebo poškodený nevyužijú možnosť preštudovať spisy napriek tomu, že na ňu boli riadne upozornení alebo sa poškodený tohto práva výslovne vzdal, vykoná o tom vyšetrovateľ alebo policajný orgán záznam do spisu a ďalej postupuje tak, akoby k takému úkonu bolo došlo.

Obžaloba v predmetnej trestnej veci bola Krajskému súdu v Nitre doručená dňa 11. júna 2003. Z jednotlivých záznamov o preštudovaní vyšetrovacieho spisu vyplýva, že obvinený si v dňoch od 3. marca 2003 do 28. marca 2003, preštudoval spis od č. 1.1 do č. 1.

2286. Dňa 7. apríla 2006 obvinený požiadal o opakované prezretie niektorých zväzkov a vyhotovenie si poznámok. Doslovne požiadal „... aby mi bolo umožnené opakovane si niektoré zväzky narýchlo znova prezrieť a urobiť si znovu poznámky pred tým, ako pristúpim k návrhom na doplnenie vyšetrovania.“ Z citovaného evidentne vyplýva, že poznámky si robil už v priebehu predchádzajúcich dní študovania jednotlivých zväzkov spisu. Dňa 11. apríla 2003, bolo teda obvinenému umožnené, aby sa opakovane oboznámil s kompletným spisovým materiálom ČVS: KUV-76/OVVK-2001, rovnako sa opakovane oboznámil z videozáznamami v počte 8 ks. S týmito sa priebežne oboznamoval v dňoch 31. marca 2003 a 7. až 10. apríla 2003. Vzhľadom na uvedené, oboznámeniu sa s vyšetrovacím spisom vrátane videokaziet v tomto období venoval obvinený 26 dní. V období po vrátení veci prokurátorovi na došetrenie (uznesením najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho z 11. augusta 2004, sp. zn. 5 To 41/2004), obvinený opakovane aktívne využíval svoje práva. V dňoch 26. a 27. januára 2005 sa oboznámil s časťou spisu od č. l. 2373 do č. l. 2756 mapujúcou obdobie od podania obžaloby až do vrátenia veci do prípravného konania a opakovane si preštudoval zväzky č. 1 a 7 až 10. Výslovne sa vzdal práva na prehratie videokazety z konfrontácie medzi obvineným a svedkyňami K., K. a P. konanej v dňoch 15. a 16. novembra 2004.

Pokiaľ ide o návrhy na doplnenie vyšetrovania, obvinený dňa 27. marca 2003, teda ešte v období pred vrátením veci do prípravného konania, prehlásil, že návrhy na doplnenie vyšetrovania bude mať po kompletnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Dňa 11. apríla 2003 obvinený vyhlásil, že má návrhy na doplnenie vyšetrovania, a že tieto podá poštou alebo cestou svojho obhajcu JUDr. M., ktorý rovnako prehlásil, že sa na vypracovaní týchto návrhov bude spolupodieľať. Z dôvodu, že obvinený požiadal o dostatočný čas na predloženie svojich návrhov, vyšetrovateľ Policajného zboru určil lehotu do 22. apríla 2003, kedy od obvineného prevzal návrhy na doplnenie vyšetrovania z 13. apríla 2003 v počte 80 strán. Po ich oboznámení vyšetrovateľ vo svojom oznámení z 25. apríla 2003 (č. l. 2362) skonštatoval, že navrhované doplnenie nepovažuje za potrebné, z dôvodu ktorého návrhom obvineného nevyhovelo a tieto s poukazom na § 166 ods. 1 Tr. por. účinného do 30. novembra 2005 odmietol. Po vrátení veci do prípravného konania, obvinený predložil ďalší návrh na doplnenie vyšetrovania z 1. februára 2005, a to cestou svojho obhajcu JUDr. M., ktorý ho Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v N. zaslal v

prílohe listu z 8. februára 2005. Po ich preštudovaní vyšetrovateľ Policajného zboru v liste z 10. februára 2005 (č. 1. 3374) obvinenému oznámil, že navrhované doplnenie odmieta, pretože ho vzhľadom na povahu navrhovaných dôkazov, ako aj vzhľadom na stav dôkaznej situácie a vyšetrovania v predmetnej veci, nepovažuje za potrebné.

Pokiaľ ide o prítomnosť obhajcu JUDr. M. M. pri oboznamovaní sa obvineného s vyšetrovacím spisom, tento vo väčšine prípadov síce nebol prítomný, avšak obvinený dňa 7. marca 2003 vyslovil súhlas s oboznámením spisu bez prítomnosti obhajcu od 10.45 hod. dňa 3. marca 2003 do 14.45 hod., dňa 7. marca 2003. Jeho ďalšiu neprítomnosť obvinený nenamietal až do dňa 27. januára 2005, kedy vytkol neúčast' svojho obhajcu pri preštudovaní spisu a namietol absenciu právnej pomoci, v dôsledku ktorej skutočnosti je preštudovanie spisu neúčinné. V nadväznosti na to si obhajca 28. januára 2005 preštudoval č. 1. 2373 až 3359 vyšetrovacieho spisu a prehlásil, že nežiada zopakovať žiadne úkony, na ktorých nebol prítomný, alebo o ktorých nebol vyrozumený. Rovnako nemal žiadne návrhy na doplnenie vyšetrovania.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že obvinený si v priebehu celého konania robil výpisky, jednotlivé žiadosti založené v spise preukazujú, že obvinený si priebežne vyhotovoval fotokópie zápisníc z vyšetrovacích úkonov, zápisníc z výsluchov, a teda v konečnom dôsledku disponuje s kópiou takmer celého trestného spisu. Je preto zrejmé, že jednotlivé dôkazy a dôkazné prostriedky poznal už v priebehu celého trestného stíhania.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, najvyšší súd v posudzovanom prípade nezistil, že by bol daný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Obvinený v dovolaní z 18. novembra 2008 uplatnil aj ďalšiu dovolaciu námietku podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. tvrdiac, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V rámci posúdenia, či spôsob, akým súd vykonal dôkazy, je v rozpore so zákonom, je nevyhnutné prihliadnúť na realizáciu základných zásad spravodlivého súdneho procesu, zakotvených predovšetkým v ustanovení § 2 Tr. por., hlavne v jeho odsekoch 10 a 12 (resp. 5 a 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006).

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať

dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Citovaná zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je predpokladom jednak toho, že trestné stíhanie bude vedené v súlade so zákonom a jednak je predpokladom na spravodlivé rozhodnutie vo veci.

Podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v § 2 ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (teraz § 2 ods. 12 Tr. por.), orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Trestný poriadok kladie dôraz na zákonné získanie a vykonanie dôkazov a zároveň na prípustnosť použitia dôkazu v konaní. Zákon pritom nepriznáva žiadnemu dôkazu osobitný význam a ani neupravuje, aké množstvo dôkazov treba vykonať na preukázanie určitej skutočnosti. Orgán činný v trestnom konaní a najmä súd však nesmú pri rozhodovaní prihliadnuť na dôkaz získaný donútením alebo hrozbou takého donútenia okrem prípadu, že sa taký dôkaz použije proti osobe, ktorá donútenie alebo jeho hrozbu pri získaní dôkazu použila. Zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri aplikovaní tejto zásady tiež nesmie ísť o prejav ich ľubovôle. Postup dokazovania je potrebné vždy vyčerpávajúcim spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Súd je povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov s tým, že tieto hodnotí z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti. Rovnako musí zdôvodniť, ako sa vyrovnal s obhajobou, resp. prečo nevyhovela návrhom na vykonávanie ďalších dôkazov.

Z pohľadu dovolacieho súdu, medzi najzávažnejšie chyby majúce za následok porušenie základných zásad dokazovania patria prípady tzv. opomenutých dôkazov, t. j. takých, ktoré napriek tomu, že boli navrhnuté, boli súdom bez vecne adekvátneho zdôvodnenia zamietnuté, eventuálne ich vykonanie bolo celkom opomenuté. Ďalším excesom je situácia, kedy dôkaz nie je získaný procesne prípustným spôsobom, a teda by mal byť vylúčený. Tretiu skupinu chýb tvoria prípady svojvoľného hodnotenia dôkazov vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho logického základu. Ide o

případy, kedy z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Najextrémnejšími sú prípady, kedy sú skutkové zistenia v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi.

Po preskúmaní veci dovolací súd žiadne také pochybenie súdov nižších stupňov pri hodnotení dôkazov, ktoré by bolo podraditeľné pod vyššie uvedené chyby dokazovania, nezistil.

Podľa § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (teraz § 119 ods. 2 Tr. por.) za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie (§ 59 ods. 2), použitie informačno-technických prostriedkov (§ 12 ods. 13) a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Zákon teda stanovuje, že ak má byť niečo použité ako dôkaz, musí spĺňať jednak podmienku, že taký dôkaz prispeje k náležitému objasneniu veci, a jednak, že dôkaz musí byť získaný zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob treba považovať nielen splnenie formálnych procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ale aj splnenie obsahových podmienok, t. j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie dôkazu - bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

Najvyšší súd ako súd dovolací preskúmal obsah relevantných spisových materiálov v smeroch vytýkaných dovolateľom a zistil, že dokazovanie v preskúmanom konaní bolo vykonané v rozsahu nevyhnutnom pre meritórne rozhodnutie vo veci. Krajský súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. V koncentrovanej podobe poukázal na dôkazy, na základe ktorých mal vinu obvineného preukázanú bez akýchkoľvek pochybností, reagoval na obhajobu obvineného, ktorú vyhodnotil za tendenčnú v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti a neopomenul zdôvodniť, z akého dôvodu zamietol návrhy obvineného na doplnenie dokazovania. Odvolací súd dôsledne splnil revíziu povinnosť v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 s tým, že skutkové závery prvostupňového súdu označil za

správne a presvedčivé a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil. Odvolací súd sa v rámci revíznej povinnosti náležite vysporiadal aj s námietkou obvineného spočívajúcou v tom, že prvostupňový súd uveril nepravdivým výpovediam spoluobžalovaných J. B. a L. Za neopodstatnené vyhodnotil dovolací súd tvrdenie obvineného o nezákonnosti vykonania ďalších dôkazov namietaných v podaní z 18. novembra 2008. Skutočnosť, že spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov súdmi I. a II. stupňa nekorešponduje s predstavami obvineného, ešte samo o sebe záver o porušení práva na spravodlivý proces a teda nutnosť zásahu najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho neopodstatňuje.

V súlade so závermi nálezu ústavného súdu o povinnosti najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho riadne sa vysporiadať s obsahom podania obvineného z 18. novembra 2008 a súčasne prihliadnúť na obsah jeho ďalších dvoch podaní zo 17. januára 2009 a 18. januára 2009, najvyšší súd preskúmal predmetné podania, v ktorých obvinený rozšíril dôvody dovolania oproti podaniu z 11. novembra 2008 o dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) a písm. e) Tr. por. (v podaní z 18. novembra 2008) a o dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b) a písm. j) Tr. por. (v podaní zo 17. januára 2009) argumentujúc tým, že ustanovený obhajca v pôvodnom dovolaní poukázal iba na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. h) a bez výslovného zákonného označenia aj písm. c).

Dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že v posudzovanom prípade síce dovolateľ formálne deklaroval vyššie uvedené dovolacie dôvody, avšak bez toho, aby v dovolaní uplatnil námietky, ktoré by im svojím obsahom zodpovedali.

Najvyšší súd je pritom viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nieje povolaný k revízii napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Dovolanie (majúc tým na mysli doplnené, resp. rozšírené dovolanie) len formálne, bez akejkoľvek vecnej argumentácie odkazuje na príslušné ustanovenia upravujúce dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b) písm. e) a písm. j) Tr. por. spočívajúce v tom, že:

- vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,

- odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody.

V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že vymedzenie dovolacieho dôvodu je obligatórnou obsahovou náležitosťou podaného dovolania, pretože limituje obsah a rozsah preskúmvacej povinnosti dovolacieho súdu. Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení, ako aj akýchkoľvek právnych názorov, ktorými je podľa dovolateľa opodstatnená existencia uplatneného dôvodu, musí aj vecne zodpovedať niektorému zákonom stanovenému dôvodu dovolania. Tieto dôvody je potrebné chápať materiálne, nestačí ich len formálne deklarovať tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Navyiac, namietané skutočnosti obvinený neuplatnil najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, a preto podľa § 371 ods. 3 Tr. por. by tieto dôvody dovolania ani nemohol použiť.

K námietke vznesenej obvineným v jeho podaní zo 17. januára 2009 spočívajúcej v tvrdení, že najvyšší súd ako súd dovolací porušil jeho právo na prípravu obhajoby, pretože mu v súvislosti s podaným dovolaním neumožnil nahliadnuť do spisu, dovolací súd poznamenáva, že táto námietka je neopodstatnená. Predmetný spis bol najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu predložený na konanie o dovolaní 19. decembra 2008. V priebehu dovolacieho konania vedeného pod sp. zn. 1 Tdo V 14/2008, obvinený adresoval Krajskému súdu v Nitre žiadosť zo 16. februára 2009 o preštudovanie trestných spisov 1 T 1/2005 a 1 T 2/2005, za účelom prípravy obhajoby v dovolacom konaní. Predmetná žiadosť bola najvyššiemu súdu doručená 26. februára 2009, t. j. v čase, keď už bol predsedom senátu najvyššieho súdu vytýčený vo veci termín verejného zasadnutia (opatrenie o určení termínu verejného zasadnutia z 11. februára 2008). Krajský súd vo svojom liste z 23. februára 2009 oznámil obvinenému, že trestný spis 1 T 1/2005 sa od 19. decembra 2008 nachádza na najvyššom súde na rozhodnutie o dovolaní, z dôvodu ktorého nie je možné umožniť mu nahliadnutie do spisu. K spisu 1 T 2/2005 sa predseda senátu krajského súdu vyjadril ešte vo svojom liste z 11. novembra 2008 adresovanom obvinenému, v ktorom uviedol, že v predmetnom spise sa vykonávajú úkony porozsudkovej agendy a okrem toho si obidva spomenuté spisy žiada Okresný súd Galanta. K žiadosti o fotokópie spisu uviedol, že je potrebné konkretizovať strany spisu, ktoré žiada a tieto budú vyhotovené po úhrade vecných nákladov spojených s vyhotovením fotokópií. O dovolaní najvyšší súd rozhodol

2. marca 2009, vzápätí dňa 16. marca 2009 bol spis vrátený Krajskému súdu v Nitre na ďalší postup.

Na upozornenie ústavného súdu sa najvyšší súd zaoberal s obsahom dovolania obvineného z 18. novembra 2008 aj v časti týkajúcej konania Krajského súdu v Nitre vedeného pod sp. zn. 1 T 2/2005.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 10. októbra 2005, sp. zn. 1 T 2/2005, bol P. L. odsúdený pre pokračovací trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v bodoch 1/, 2/ citovaného rozsudku samostatne podľa § 9 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a v bode 3/ rozsudku v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Odvolanie, ktoré proti tomuto rozsudku podal obvinený, bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho z 8. februára 2006, sp. zn. 1 To 110/2005, podľa § 256 Tr. por. zamietnuté. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 19. marca 2007, sp. zn. 1 Tdo V - 6/2006, podľa § 382 písm. d) Tr. por. a § 373 ods. 1 a contrario odmietol dovolanie obvineného smerujúce proti vyššie citovanému uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie bolo odmietnuté bez jeho meritórneho prejednania, pretože obvinený v lehote určenej najvyšším súdom neodstránil všetky nedostatky podaného dovolania. Bolo to v čase, kedy rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 T 2/2005, bol už zrušený vo výroku o treste, a to rozsudkom toho istého krajského súdu zo 17. januára 2007, sp. zn. 1 T 1/2005, ktorým bol obvinenému uložený súhrnný trest podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Najvyšší súd dovolanie obvineného z 18. novembra 2008 posudzoval podľa jeho obsahu a dospel k záveru, že toto smeruje len proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 7. novembra 2007, sp. zn. 1 To 12/2007, a tým aj proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. januára 2007, sp. zn. 1 T 1/2005.

Obvinený v dovolaní uvádza rozsudok sp. zn. 1 T 2/2005 len v súvislosti s uloženým súhrnným trestom. Napriek tomu, že rozsudok sp. zn. 2 T 2/2005 bol zrušený len vo výroku o treste, obvinený ho považuje za zrušený v celom rozsahu. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 T 2/2005, najvyšší súd už raz rozhodol.

Po vyhodnotení všetkých dovolacích námietok uplatnených obvineným, päťčlenný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho so zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti zistil, že nebol dôvod na konanie o dovolaní obvineného na verejnom zasadnutí tak, ako to uviedol ústavný súd vo svojom náleze, pretože neboli naplnené uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. e), písm. g) ani písm. i) Tr. por. Z tohto dôvodu najvyšší súd dovolanie podané obvineným P. L. bez preskúmania veci odmietol na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c) Tr. por.)...»

41. Predmetné rozhodnutie (jeho odôvodnenie) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu (resp. spravodlivé súdne konanie) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania vrátane jeho dôvodov a námietok.

42. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

43. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého uznesenia presvedčil, že najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní (v rozhodnutí o jeho dovolaní) dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu, t. j. na námietky tvoriace obsah (dôvodovú argumentáciu) jeho dovolania (predtým aj odvolania a tiež aj ústavnej sťažnosti, pozn. pozri body 3, 5, 10, 32 až

35). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne (v posudzovanej veci aj dôsledne vo vzťahu k námietkam sťažovateľa) objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého dovolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru a záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

44. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozhodnutím (a odôvodnením rozhodnutia najvyššieho súdu) a namietaným porušením práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

45. Tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 2 a 3 písm. b) a d) dohovoru, ústavný súd odmietol taktiež z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania dovolanie bez meritórneho preskúmania veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Najvyšší súd ako dovolací súd totiž v dovolacom konaní neskúmal, či obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa po jeho odsúdení je, alebo nie je zákonné [sťažovateľom namietané porušenie čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru zaručujúceho právo na osobnú slobodu a bezpečnosť], rovnako najvyšší súd v primeranom/dostatočnom rozsahu reagoval na výhrady sťažovateľa (dovolateľa) v súvislosti s čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru, ktoré sa prekrývali s dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (zákonnosť dôkazov, právo na obhajobu). V súvislosti s namietaným porušením

prezumpcie nevinny v zmysle čl. 6 ods. 2 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z obsahu sťažnosti nevyplývajú žiadne skutočnosti svedčiace o porušení prezumpcie nevinny v celom doterajšom priebehu trestného konania (napr. vyjadrenie niektorého zo súdov konajúcich v trestnej veci sťažovateľa k otázke viny ešte pred vyhlásením meritórneho rozhodnutia). Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd nemohol namietaným uznesením zasiahnuť do týchto sťažovateľom označených práv.

46. Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v danom prípade (vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Tdo V 7/2010) sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

47. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010